

Nlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo ·

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XVI. / ŠTEVILKA 4

CELOVEC, DNE 27. JANUARJA 1966

CENA 2.— SILINGA

Načela krščanske demokracije

III.

Krščansko-demokratske stranke s tem imenom koroški Slovenci nimamo. Naša politična organizacija, ki se zavzema za uveljavljanje krščanskih načel v javnem življenju, je Narodni svet koroških Slovencev. Vemo, da deluje med nami vrsta izrazito verskih in krščansko usmerjenih kulturnih organizacij. Vendar bi bilo napačno, ako bi kdo mislil, da je treba oblikovanje javnega mnenja prepustiti le verskim organizacijam. Politične organizacije imajo tozadevno veliko večje možnosti. O tem smo se mogli v Avstriji v zadnjih dvajsetih letih na lastne oči prepričati. Avstrijska ljudska stranka sicer ni izrazito krščansko-demokratska stranka. Vendar sloni njen program na krščanskih načelih. Ta program je zastopala Ljudska stranka dosledno v svoji kulturni in gospodarski politiki ter socialni zakonodaji.

Ako uživa danes Cerkev in z njo vsak posameznik v državi vse demokratične svoboščine, potem je to v precejšnji meri zaslug stranke, ki so ji načelovali po letu 1945 zagovorniki načel krščanske demokracije Figl, Raab in Gorbach ter sedanji avstrijski kancler dr. Josef Klaus. Kunschak, Hurdus, Drimmel, Krainer, Gleitsner itd. so nadaljnja imena politikov, ki so zastavili svoje sile pri uveljavljanju krščanskih načel v javnem življenju za dobrobit avstrijskega prebivalstva. Kot pripadniki in somišljeniki nekdane Krščansko-socialne stranke so se povezali po drugi svetovni vojni z zastopniki liberalnega tabora, da zabranijo, zajeti v Avstrijski ljudski stranki, prevzem vlade po komunistih.

Dobro vemo, da je bil del naše države zaseden tudi po Rusih ter je komunizem prvo povojno desetletje grozil Avstriji. Zagovorniki krščanske demokracije so neustrahovano opozarjali na nevarnosti marksizma za posameznika in družbo. Kar se na Češkoslovaškem ni posrečilo, je bilo možno doseči v Avstriji. Država se je ubranila komunizma, ki zanikava in izpodkopava vsepovsod naravne krščanske osnove družbe ter tepta svobodo in demokratične pravice posameznika. Verske organizacije bi same ne bile v stanju v razmerah, kot so vladale v Evropi po letu 1945, preprečiti v Avstriji komunizma. Ne moreš se vendar političnemu gibanju in stranki, kot je to komunistična partija, uspešno zoperstaviti le z Marijino kongregacijo ali s podobnimi verskimi organizacijami! Za moralno vzgojo posameznika in družbe so velike važnosti. Napram političnim strankam, ki omejujejo posamezniku in družbi osebno, politično in gospodarsko svobodo, pa moreš uveljavljati pravičnejši, na osnovah krščanstva stavečni program le s stranko, katere predstavniki in somišljeniki branijo v njej osnovne pravice človeštva. Te naloge je doslej Avstrijska ljudska stranka v državnem okviru vsekakor uspešno vršila.

Ideološki moment je igral v borbi proti komunizmu in marksizmu v Avstriji v zadnjih dvajsetih letih veliko vlogo in jo bo tudi v bodoče. Zakaj polagajo socialisti in komunisti toliko važnosti na ideološko šolanje svojih članov? Gotovo samo zaradi tega, ker se zavedajo, kako odločilno je prav to vprašanje pri formiranju posameznika in družbe ter za uveljavljanje političnih, kulturnih in gospodarskih programov. Le mi naj bi bili tako kratkovidni ter naj bi izločili ideološko vprašanje iz političnega življenja! Večje usluge bi socialistom in komunistom ne mogli napraviti. Saj bi jim s tem izročili dejansko na milost in na nemilost vsa področja javnega življenja.

Koroški Slovenci vemo tudi, v kakšno ne-

Spor med Francijo in Marokom

De Gaulle preureja tajno službo — Posledice afere ugrabitve Ben Barke — Pred prekinitvijo odnosov med Parizom in Rabatom

Afera o ugrabitvi maroškega politika v pregnanstvu Ben Barke, v katero so bili zapletene nekatere francoske špionažne in obrambne organizacije, je bila te dni glavna točka vladne seje pod vodstvom de Gaulle. Po seji so izdali sporočilo, v katerem je rečeno, da bodo preuredili tajno službo, tako imenovano SDECE (špionaža in protišpionaža), in vodja te, generala Jacquiera pa upokojili.

V sporočilu je francoska vlada prvič uradno priznala, da so bile pri ugrabitvi maroškega politika v pregnanstvu Ben Barke 29. oktobra lani, udeleženi tudi uradniki francoske tajne službe in francoska policija. Kot povzročitelji in organizatorji ugrabitve so imenovali tuje obveščevalne služ-

be — maroški notranji minister, general Ufkir je bil v času ugrabitve v Parizu. Rečeno je, da je Ufkir osebno umoril Ben Barke z bodalom.

Večina uradnikov, ki so bili zapleteni pri ugrabitvi Ben Barke, spada francoski tajni službi SPECE. Ta je podrejena naravnost ministrskemu predsedniku. Po preureditvi te tajne službe jo bodo podredili obrambnemu ministrstvu.

Nadaljnji uradnik tajne organizacije z imenom Leroy, po domače Finville, je bil odpuščen iz službe. Leroy je namreč v ponedeljek minulega tedna prvi prestopil stanovanje tako iskanega gangsterja Figona. Leroy je javil oblastem, da je Figon izvršil samomor, vendar dvomijo o tem.

Leroy je bil v tajni službi že od leta 1945. Nobenemu francoskemu časopisu se do sedaj še ni posrečilo izvedeti kaj o življenju in delovanju Leroya pred vstopom v tajno službo.

Sklep francoske vlade olajšuje preiskovalnemu sodniku Zollingerju delo, saj se mu je doslej posrečilo pri preiskavi dognati službene tajnosti vseh agentov. Tako je Zollinger lahko zaslišal tudi obremenjenega vodjo kabineta francoskega notranjega ministra Fraya, Jacquesa Auberta.

Pred prekinitvijo stikov z Marokom

Na podlagi teh preiskav je francoski preiskovalni sodnik Zollinger izdal povelje za aretacijo maroškega notranjega ministra Ufkirja, kajti iskalo se je, da je ta so-kriv ugrabitve maroškega opozicijskega voditelja Ben Barke.

Maroška vlada je izjavila, da pomeni mednarodna tiralica francoskega sodnika za aretacijo maroškega notranjega ministra generala Ufkirja kršitev francosko-maroškega pravnega dogovora. Maroška vlada je izjavila, da mednarodne tiralice ne more sprejeti, ker pravna konvencija ne predvideva izročitev zločincev maroških državljanov Franciji in narobe.

Kakor je bilo pričakovati se je maroški kralj Hasan postavil na stran svojega notranjega ministra Ufkirja, kajti ta uživa veliko naklonjenost pri kralju. Kralj Hasan je izjavil pri neki javni prireditvi, da je ogorčen zaradi odločitve francoske vlade o aretaciji njegovega notranjega ministra. Kralj je trdil, da je bila ta izdana samo na podlagi napačnih obdolžitev.

Kot prva posledica ugrabitve Ben Barke je bila, da sta obe vladi v ponedeljek odpoklicali svoje poslanike iz Rabata, odnosno Pariza.

Politični opazovalci se sprašujejo, ali bo odpoklicu obeh poslanikov sledila prekinitve diplomatskih odnosov med obema deželama. Osebe obeh poslaništev je še ostalo na svojem mestu v pričakovanju nadaljnjih odločitev.

Atomska bomba izginila

V ponedeljek minulega tedna sta trčila v Španiji bombnik B-52, ki je nosil atomske bombe, in cisternsko letalo, ki ga je oskrbovalo z gorivom nad jugovzhodno obalo Španije. Obe letali sta treščili na zemljo. Pri tem je izgubilo življenje sedem članov posadke. Štirje člani posadke bombnika, ki so se spustili s padali, so padli v morje in so jih rešili ribiški čolni.

Ameriške vojaške oblasti niso hotele niti potrditi niti zanikati govorice, da je letalo B-52 nosilo atomske bombe (4), vendar brez vžigalnikov. Sele pozneje se je zvedelo, da je bilo to res in da so vse našli razen ene. V okolici, kjer sta trčili letali, so opazili na stotine ameriških in španskih vojakov, ki iščejo še zadnjo pogrešano atomsko bombo. Kakor poročajo sedaj, se je posrečilo v Sredozemskem morju zapaziti četrto jedrsko bombo, ki leži 300 metrov globoko v morju in je oddaljena od španske obale pol kilometra. S pomočjo ladje za iskanje min iz morja bodo poskusili dvigniti nevarno orožje.

Zanimivo je, da vse iskalce redno preiskujejo v bolnici ameriški strokovnjaki. Opazili so namreč, da so bili iskalci izpostavljeni radijskemu žarčenju, vendar brez hujših posledic.

V »Galeriji 61« bodo v torek, dne 1. februarja, odprli likovno razstavo. Razstavljajo Italijani: Franchi, Garagnani, Naldi, Pasotto in Saliola. Otvoritev bo od 18. do 20. ure v navzočnosti umetnikov.

Morova vlada je odstopila

Nepričakovana vest iz Rima — Moro verjetno zopet premier

Italijanska koalicijska vlada pod vodstvom ministrskega predsednika Alda Mora je nepričakovano odstopila. Moro se je odločil za ta korak potem, ko je večina prisotnih poslancev glasovala proti zakonskemu osnutku o državnih otroških vrtcih. Zakonski osnutek je bil odklonjen z 250 proti 221 glasovom. Za sprejem tega bi bilo potrebnih 236 glasov. Menijo, da je večje število poslancev njegove lastne stranke, to je demokristjanske, glasovalo proti vladnemu vodji. V zadnjem času je dobil Moro dvakrat večino pri glasovanju zaupnice vladi.

Skoraj nihče ne verjame, da bi bili državni otroški vrtci, proti katerim je nastopila tako desna kot leva opozicija v parlamentu, lahko povod za politično krizo, čeprav je pri tem šlo za načelna vprašanja predšolske vzgoje. Pravijo, da je padec vlade dobrodošla priložnost za Mora samega ter socialiste in socialne demokrate, ker bi tako novo vlado levega centra lahko postavili na trdnjšo podlago.

Sedanja vlada je bila druga vlada levega centra pod vodstvom Alda Mora. Pred-

sednik Italije Saragat je sprejel ostavko vlade Mora in ga hkrati zaprosil, naj vodi vladne posle začasno dalje.

Moro sestavlja novo vlado

Takoj po odstopu italijanske vlade je državni predsednik Saragat začel posvetovanja za sestavo nove vlade, oziroma da določi osebnost, ki naj bi sestavila vlado. Sestal se je v teku dni s številnimi vidnejšimi političnimi predstavniki Italije. V torek pa je pozval odstopivšega ministrskega predsednika Alda Mora, naj ponovno prevzame predsedstvo vlade in sestavi novo vlado. V teku eno in pol urnem razgovoru s Saragatom je Moro obljubil, da sprejme ponovno kandidaturu premiera in da bo takoj začel posvetovanja z istimi političnimi partnerji kot prej: demokristjani, socialisti, socialnimi demokrati in republikanci.

V Rimu menijo, da bo za sestavo nove vlade potrebno nekaj dni. Moro je izjavil, da ima v načrtu ojačiti kabinet z nujnimi sestavnimi spremembami. Politični opazovalci menijo, da namerava dati nezadovoljnejšem vladne koalicije ministrske stolčke.

117 mrtvih pri letalski nesreči

Indijo je doletela strašna letalska nesreča. Letalo »Boeing 707«, last indijske letalske družbe »Air-India« je strmoglavil v steno Mont Blanca, skoraj pri vrhu te najvišje gore v Evropi. Vseh 117 potnikov in posadke v letalu je izgubilo življenje. Letalo je letelo na progi Bombay — New Delhi — Beirut — Zeneva — Pariz — London — New York.

Letalo bi moralo pristati v Ženevi v ponedeljek, ob 8. uri. Zadnji radijski stik z letalom je bil 8.07, ko se je letalo bližalo Ženevi. Potem ni bilo več vesti iz letala. Kmalu pa so izvedeli, da je letalo treščilo na Mont Blanc.

Takoj so pričela iskati pogrešano potniško letalo švicarska, italijanska in francoska letala. Po poročilih iz ženevskega sedeža »Air-India«, je letalo treščilo na tla v višini 4677 metrov. V času nesreče je bil vrh Mont Blanca zavrt v meglo. Prav to

varnost bi se podali, zgolj narodnostno gledano, ako bi izločili ideološko plat iz našega vprašanja. Oropali bi samega sebe duše, naše organizacije in narodno telo pa srca, brez katerega ni življenja in ne rasti.

pa je bilo usodno za pilota letala, ker se ni mogel primerno dvigniti.

Letalo Boeing 707 je padlo na francosko stran Mont Blanca. Neki francoski helikopter je pristal blizu ostankov razbitega letala. Pilot helikopterja je povedal, da niso našli nikogar živega in da ni mogoče, da bi bil kdo živ. Kosi letala so raztreseni daleč naokoli. Mesto, kamor je padlo letalo, je blizu kočje Vallot, ki stoji v višini 4362 metrov in in je 1200 metrov severozahodno od vrha Mont Blanca.

Med žrtvami nesreče je tudi najuglednejši indijski učenjak za jedrsko fiziko Homi Bhabha. Bil je zelo poznan v mednarodnem znanstvenem svetu. Bil je predsednik prve mednarodne atomske konference in na čelu indijskega atomskega zastopstva. Dr. Bhabha je bil tudi član znanstvenega sveta mednarodne atomske agencije na Dunaju. Prav sedaj je bil na poti na Dunaj, kjer bi moral v sredo prisostvovati važni seji.

S helikopterji so prva trupla v platnenih vrečah že spravili v Chamonix. Francoska reševalna odprava je povedala, da je delo zelo oteženo, ker je temperatura -30 stopinj C in razsaja pravi orkan.

Politični teden

Po svetu . . .

INDIRA GANDHI PREDSEDNICA INDIJSKE VLADE

Nehrujeva hči Indira Gandhi je bila izvoljena (naš časopis je kratko menil že v prejšnji številki) za premiera Indije. Izvolili so jo člani obeh zbornic kongresne stranke, ki ima ogromno večino v parlamentu. Navzočih je bilo 526 članov parlamenta od skupnih 551. Indira Gandhi je dobila 355 glasov, bivši finančni minister Desaj pa 169 glasov.

Indira Gandhi, ki je danes 48 let stara, je vdova z dvema otrokoma. Pri volitvah Nehruja in Sastrija so bili člani kongresne stranke enotni, tokrat pa so bili razdeljeni. Desaj ni hotel popustiti kljub pritisku nanj. Desaj ima 69 let in pripada konservativni struji kongresne stranke. Bil je odločen nasprotnik Sastrija.

Ko so sporočili izid glasovanja, so vsi poslanci pozdravili izvolitev Indire Gandhi z dolgotrajnim ploskanjem. Bila je izvoljena za predsednico kongresne stranke in za predsednico vlade. Tako je postala Indira Gandhi predsednica vlade najštevilnejše demokratske države sveta in druga žena, ki vodi posle tako visokega političnega urada. (Edina žena sveta, ki je doslej vodila posle ministrskega predsednika, je bila Sirimavo Bandaranaike na otoku Ceylonu, ki je morala mesto po volilnem porazu odstopiti.)

Ko je gospa Gandhi prišla v parlament, v katerem je bila volitev premiera, ji je nekda poslanka izročila šopek; še pred tem, v zadnjem trenutku, je izvela poslanka iz šopka rdečo vrtnico in jo pritrčila na šal gospe Indire Gandhi! Rdeča vrtnica je bila namreč skozi 17 let simbol njenega očeta Nehruja, ki je dan za dnem nosil rdečo vrtnico v gumbnici.

Ko je izvoljena predsednica vlade gospa Indira Gandhi čez nekaj časa prišla v stik z njenim nasprotnikom Desajem, mu je podala roko in dejala: »Blagoslovite me!« Desaj pa je odvrnil: »Kdo sem jaz, da bi vas mogel blagosloviti? Potrebujemo blagoslov vseh.« Desaj je v svojem kratkem govoru čestital novi predsednici in dodal: »Tekmovanje za izvolitev voditelja stranke bo treba opozabiti in ne bo smelo zapustiti za seboj nobene grenkobe.«

Gospa Indira Gandhi se je jokala, ko je potrdila svojo izvolitev, ker ji je s tem naprtla ogromne probleme Indije: razprtija s Pakistanom zaradi Kašmirja, z rdečo Kitajsko zaradi severne meje, pomanjkanje hrane in pa strahoviti rojstni presežek dežele. V svojem prvem govoru je prosila stranko za pomoč in edinost.

PARIZ POOSTRUJE KRIZO V EWG (EGS)

Ob zaključku dvodnevne konference članic šestih držav Evropske gospodarske skupnosti v Luksemburgu so sporočili, da bo 28. januarja nov sestanek. Pravijo, da sedanji poskus pomiritve med Francijo in ostalimi petimi zunanjimi ministri Evropske gospodarske skupnosti ni uspel. Politični opazovalci so mnenja, da je konferenca prinesla celo poostreitev krize znotraj te gospodarske šestorice, ki traja že pol leta.

Že v ponedeljek minulega tedna je francoski zunanji minister Couve de Murville predložil na konferenci šestih deset točk obsegajoč program, ki pa so ga njegovi kolegi odklonili. Drugi dan, to je v torek, je nato francoski zunanji minister predložil šest točk obsegajoč program, ki je bil povezan z določenimi roki. Pri tem so bile v prvi točki združene tri prejšnje, katere rešitev je Pariz zahteval do 1. februarja; ostati mora pravica veta, omejitev oblasti komisije Evropske gospodarske skupnosti pod vodstvom Hallsteina in spojitve izvršne oblasti Evropske gospodarske skupnosti, Evropske skupnosti premoga in jekla (Montanunion) ter Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) pri zmanjšanju števila osebja. Dejansko pomeni to izločitev Hallsteina. Ker je ostalih pet zunanjih ministrov odklonilo francoske zahteve, je konferenca doživela polom.

Dne 28. januarja se bodo ponovno sestali zunanji ministri šestih držav Evropske gospodarske skupnosti, toda brez Hallsteina.

DE GAULLE V MOSKVO

Zadnji francoski predsednik, ki je obiskal rusko državo, je bil Poicare; z ruskim

carjem Nikolajem II. se je sestal leta 1914. Pol stoletja pozneje bo to storil de Gaulle. To vest je sporočil sovjetski veleposlanik v Parizu Zorin minuli teden, potem ko se je razgovarjal s predsednikom de Gaulleom.

General de Gaulle bo na ta način vrnil obisk bivšega sovjetskega premiera Hruščova, ki je bil leta 1960 v Parizu. Da namerava francoski predsednik obiskati Moskvo ne preseneča, ker sta deželi močno popravili medsebojne odnose. Ne gre samo za dvostranske odnose oziroma za to, ali bo Francija kupila v Sovjetski zvezi več nafte, slednja pa v Franciji več kemičnih izdelkov in ladij. Gre za dejstvo, da je treba obe državi močnejše povezati zaradi najnovejše politike Pariza in Moskve. To pa je vprašanje, ko močno zadeva mednarodno politiko.

Sovjetska zveza je najprej hotela sožitje z Združenimi ameriškim državam in zato ni imela preveč zanimanja za Francijo. Toda po smrti Kennedyja ameriška politika ni dala dovolj jamstev, da bi svoje spore reševala predvsem z Moskvo. V svoj račun je vnesla celo kitajsko-sovjetski spor kot prvo pritiska na Sovjetsko zvezo. Ko so se pozneje Združene države Amerike zaposile v vietnamski vojni in pokazale veliko simpatije za Zahodno Nemčijo, je postal de Gaulle mnogo privlačnejši. Ta se je s svojim odporom proti ameriški vojni politiki v Vietnamu in večstranskim jedrskim silam Organizacije severnoatlantskega pakta vrnil kot naravni zaveznik Sovjetske zveze na širokem političnem področju.

Na drugi strani je tudi res, da je Francija v težavah, posebno z Zahodno Nem-

. . . in pri nas v Avstriji

LUDSKA STRANKA — ALI LJUDSKA FRONTA?

Kot je bilo pričakovati in kot se podobno v takih slučajih vsepovsod dogaja, postaja predvolilna borba tudi pri nas, v Avstriji, iz tedna v teden bolj napeta. Vse stranke hitijo s pripravami za čimprejšnjo sestavo kandidatnih list po vseh zveznih deželah, v kolikor tega že niso storile.

Letošnje marčne državnozbornske volitve pa so pridobile na svoji pomembnosti še posebno zaradi tega, ker hoče levičarsko usmerjena politična skupina na vsak način doseči absolutno večino glasov in tako seveda tudi pravico, postaviti zveznega kancelerja. V ta namen je pozvala KPOe (komunisti) svoje pristaše, naj glasujejo za socialistične kandidate po vsej državi razen v 4. volilnem okrožju (t. j. severovzhodni del Dunaja), kjer bo samostojno kandidirala, o čemer smo deloma že zadnjič poročali.

Odmevi na ta daljnosežni komunistični korak pa so seveda iz dneva v dan močnejši in po svoje prirojeni. SPOe izjavlja, da so komunisti lahko sklenili, kar so hoteli, kajti socialisti niso na ta posvetovanja imeli nikakega vpliva in tudi niso prevzeli nikakršnih obveznosti. Vse drugače pa seveda gleda na ta komunistični sklep OeVP in tako imenovano nevtralnno časopisje. Pretekli teden se je o tem ponovno izčrpno bavil zvezni svet OeVP (Ljudske stranke) pod predsedovanjem državnega kancelerja dr. Klause. Ta je v svojem obširnem referatu prikazal stanje in posledice, ki izvirajo iz tega sklepa KPOe oziroma se bodo dejansko šele pojavile. Postavil je trditev, da lista 2 (t. j. socialistična) dejansko obstoji iz KPOe in SPOe. Nato je ostro ožigosal ravnanje socialistov, ki hočejo nevarnost rdeče ljudske fronte omalovaževati in prikazovati kot brezpomembno. Zato marsikdo vprašuje, da li je še podana možnost sodelovanja oziroma dosedanje koalicije med OeVP in SPOe, ker je ta zašla tako daleč na levo.

V tej zvezi je tudi dr. Klaus izrazil svoje mnenje o tem novem stanju in je izjavil, da je

DOSEDANJA KOLICIJA — PREŽIVETA

»Okrepitev te volilne liste SPÖ + KPÖ bi pomenila potrditev, oslabitev pa obsodbo tega levičarskega kurza,« je nadaljeval dr. Klaus. »Ljudska stranka za sedaj stoji na stališču, da je postala koalicija med njo in SPOe v dosednji obliki brezpomembna zaradi socialistične sabotaže. Ljudska stranka v tej volilni borbi nastopa proti vodstvu SPOe, ne pa tudi proti dosedanji socialističnim volivcem... Bacil komunizma v Avstriji je bil vedno in je še danes le

Gospa Indira Gandhi, ki vlada 450 milijonom Indijcem, je danes edina ženska na svetu kot ministrski predsednik. S politiko se bavi že od otroških let, to je z 12 leti.

čijo (zaveznica na papirju), zato išče zaveznikov v Evropi. Zahodnoevropske države so preveč odvisne od Združenih ameriških držav, da bi lahko učinkovito pomagale Franciji v boju proti morebitnemu rojstvu nemškega militarizma. De Gaulle tudi pravi, da je mogoče doseči evropsko varnost samo s sporazumom, ki ga bodo sprejele vse zahodne dežele z vzhodnoevropskimi vred. Tako bi rešili, po francoskem mnenju, nemško vprašanje: problem meja, oborožitev in združitve.

majhen. Dejanska nevarnost pa obstaja v tem, ker je velika socialistična stranka s svojim dosedanjim vodstvom postala do vzetna za ta bacil. Končna odločitev je sedaj pri volivcih: oni naj 6. marca izrečejo sodbo o tem, če je bilo opravičeno, Socialistično stranko tako daleč na levo okreniti... »

Nato se je dr. Klaus med drugim dotaknil tudi tako imenovane »male koalicije«, t. j. povezave SPOe z Liberalno stranko (FPOe) in v tej zvezi pripomnil, da je bil predsednik FPOe Peter svojačasno pripravljen »služiti pod dr. Pittermannom in je šele po propadu te »male koalicije« zopet prešel v opozicijo.

POLITIČNI VELMOŽJE S POPOTNO PALICO

Če so se najbolj znane in najodgovornejše politične osebnosti že pri vseh dosedanjih volitvah (posebno pri državnozbornskih) zavedale važnosti pridobitve osebne stika z volivci, jim je to za prihodnje (marčeve) državnozbornske volitve še tembolj pred očmi. Zato so te dni skoraj vsi vidnejši politiki vseh strank — začenši od kancelerja dr. Klause in podkancelerja dr. Pittermanna — hočeš nočeš morali vzeti v roke popotno palico in kovček in zapustiti udobni Dunaj z njegovimi »toplimi zapečki«. Saj bo treba obiskati volivce v vseh nekoliko važnejših krajih, jim zopet obljubljati vse mogoče in nemogoče in jih prepričevati, da je edinole stranka, ki jo on (politični govornik) zastopa, na pravi poti in da le ona hoče delovati v blagor države in volivcev. Koliko in kako jim bodo volivci verjeli, bomo videli oziroma slišali v nedeljo, 6. marca, zvečer. Upajmo, da ne bomo doživeli kakšnega neprijetnega presenečenja (n. pr. prevelike volilne abstinence, katera niti ne bi bila tako presenečljiva z ozirom na dosedanje številne predvolilne obljube naših vidnih politikov in tem obljubam sledečo neizpolnitev po volitvah!)

Nekaterim teh »volilnih popotnikov« so ta potovanja kaj malo pogodu, kajti pri tem mrazu (upajmo, da bo kmalu bolj!) se voziti iz kraja v kraj in večer za večerom pred volivci napenjati svoje možgane in govorniški organ nikakor ne bo prijetno. Ta in oni bi tudi najraje vzkliznili z našim Prešernom: »Oj predpust, ti čas presneti!«, misleč pri tem, koliko bolj prijetno bi bilo eden ali drug večer iti kot povabljeni častni gost na kako renomirano predpustno zabavo, ki jih bo v teh tednih toliko, o j toliko na Dunaju, in sedeti ob šampanjcu v prijetni družbi znancev in dam z dragimi, očarljivimi toaletami in se ob milo donečih zvokih plesne glasbe zi-

SLOVENC

doma in po svetu

Ob 2. obletnici smrti Ksaverja Meška

Ob drugi obletnici smrti pisatelja Ksaverja Meška je priredil 11. januarja literarni klub Slovenj Gradec spominski večer v dvorani glasbene šole v Slovenskem Gradcu. Najprej so zavrteli film Boža Metelka Meškova zadnja pot, nato je imel uvodno besedo Tone Turičnik. O Meškovem delu je govoril Viktor Smolej. Predvajali so tudi film Stanka Kotnika Slike iz Meškovega življenja in magnetofonski zapis pogovora s Ksaverjem Meškom. Odlomke Meškovih del pod naslovom »V koroških gorah« so brali Jerica Marzel, Miro Prus, Ida Srebotnik, Ivan Srebotnik in Jože Telban. Namesto odmora je bil na sporedu glasbeni intermezzo: pianistka Danica Savinek je zaigrala Griegovega Metuljčka.

Rudolf Franci poje v Slovenskem oktetu

Slovenski oktet je moral po smrti tenorista Janeza Lipuške na izpraznjeno mesto postaviti novega pevača, da bi lahko nadaljeval svoje kulturno poslanstvo. Novi prvi tenor je prvak ljubljanske Opere Rudolf Franci.

Komponist Lucija M. Škerjanc v Zahodni Nemčiji

Profesor Lucijan Marija Škerjanc je v Saarbrückenu v Zahodni Nemčiji prisostvoval koncertu in radijskemu snemanju svojega levoročnega klavirskega koncerta. Igral je pianist Siegfried Rapp iz Vzhodne Nemčije s spremljavo radijskega orkestra.

Slovenski župnik v Bredgevilleu

V Bredgevilleu v župniji sv. Barbare v Združenih državah Amerike so Slovenci z velikim veseljem pozdravili novega slovenskega župnika g. J. Cvelbarja. Njihovo veselje je bilo tem večje, ker je župnija po 30 letih dobila zopet slovenskega župnika. Župnijo sv. Barbare je pred dobrimi 70 leti ustanovil župnik Zalokar.

lbat i v taktu dunajskega valčka skozi krasno razsvetljeno dvorano! Tako pa se bo moral vsem tem užitek in udobjem odpovedati. (Mogoče pa se bo kateri od njih spomnil in bo denar, ki bi ga zapravil na enem ali drugem takem zabavnem večeru, naklonil v kak dober namen, n. pr. za poplavljenca...!)

KOROŠKA — Z »RDEČO LUČJO«!

Nedavno je bilo izdano poročilo, koliko je v proračunu vsake posamezne zvezne dežele namenjeno pospeševanju napredka obrtnega gospodarstva. Na prvem mestu je Nižjavevstrijsko, sledi ji Zgornja Avstrija itd. Koroška je na žalost na zadnjem mestu. Od celotnega proračuna je bilo v ta namen porabljenega na Nižjavevstrijskem 0,81 odst., — največ od vseh zveznih dežel; najnižji odstotek deželnega proračuna je namenila za gospodarski napredek Koroška in sicer le 0,2 odst! Vodilni tukajšnji deželni možje bodo morali v tem pogledu na vsak način izpremeniti svoje nazore in posvetiti več skrbi in materialnih sredstev v ta namen, sicer bo Koroška gospodarsko še bolj nazadovala oziroma vsaj ne bo mogla uspešno tekmovati z ostalimi, gospodarsko bolj stoječimi avstrijskimi deželami!

IZ LITERARNEGA SVETA:

Pred 175 leti je bil rojen veliki Grillparzer

V Burgteatru skoro državni praznik

Pred 175 leti, 15. januarja 1791, se je rodil na Dunaju kot sin advokata pesniški genij Franz Grillparzer. Kot 25-letnik, to je leta 1816 je izšel njegov prvenec, usodna tragedija »Die Ahnfrau« (Prababica), ki ga je predložil Schreyvoglu v Burgteatru. Ta je takoj spoznal pisateljev talent in leto pozneje uprizoril delo v »Teatru an der Wien«, in sicer je imela uprizoritev sijajen uspeh.

Vendar Grillparzerjev triumfalni uspeh, ki ga je s tem delom postavil v prvo vrsto nemških dramatikov, ni prav nič spremenil nevoščljivosti njegovih predstojnikov, pod katerimi je umetnik že od nastopa državne službe leta 1813 močno trpel. Že do tedaj je spremljala mladega Grillparzerja nesreča za nesrečo. Ko mu je bilo 18 let, je umrl njegov oče, ki je še malo pred svojo smrtjo izgubil celo svoje premoženje. Tako mu ni preostalo nič drugega, kakor da je poučeval dijake in si je na ta način plačeval svoj študij na juridični fakulteti ter podpiral siromašno mater, svoje brate in sestre. Vse to je pospeševalo v njegovi duši nagnjenje k otožnosti in samoti.

Toda pod udarci usode, kot na primer samomor njegove ljubljene matere zaradi verske blaznosti, je njegovo započeto delo »Medea«, kljub ponovnemu uspehu njegovega »Sapha«, močno trpelo, tako da je moral »Medeo« prekiniti in iskati duševnega miru in notranjega ravnotežja v potovanju po Italiji. Vsi ti udarci usode bi morali, po ljudskem mnenju, vendar še celo krepiti njegovo umetniško moč in osebnost. Zakaj ne bi mogel prav Grillparzerju Bog reči, kako trpi? Uspehi njegovih uprizoritev — tudi »Medee« — govorejo za to. Toda, kako naj bi se ubogi človek nasproti postavil, če mu oblasti prepovedo, ali bolje rečeno, če nekemu pisatelju zamaše usta, in če to ne gre, enostavno zabranijo objaviti njegove stvaritve.

Grillparzerjev manuskript »König Ottokars Glück und Ende« (Sreča in konec kralja Otokarja) je ležal, n. pr. dve leti pri cenzurni oblasti. Ta pa je javila Burgteatru, ki se je zanj zanimal, da se je delo izgubilo. In samo slučajno je prišla stvaritev na dan, ker se je nekega dne cesarici zahotelo čitati Grillparzerjevo tragedijo »Sreča in konec kralja Otokarja«. Po prodornem uspehu dela v Burgteatru so ta slavospev Avstriji in Habsburžanom na nesramen način izrabili za politično hujskanje proti pisatelju.

To je doseglo svoj višek, ko je ono jutro po ogromnem uspehu premiere Grillparzerjeve visoke pesmi, zvestobe, vdanosti in čuta dolžnosti avstrijskega človeka, v delu »Ein treuer Diener seines Herrn« (Zvesti sluga svojega gospoda) c. kr. (cesarsko kraljeva) dunajska policijska direkcija, po iz-

rečnem cesarjevem naročilu poskušala pokupiti ves material »Zvesti sluga svojega gospoda«, da bi potem za zmerom izginilo.

Da je tudi v duhovno-otožni komediji »Weh dem, der lügt« (Gorje onemu, ki laže) rdeča nit, ki se vleče skozi celotno delo, »avstrijska misel«, jo radi spregledamo, ali danes mogoče ne vemo zanjo. Ko je to delo »Gorje onemu, ki laže«, ki je nastalo za njegovo najboljšo stvaritvijo »Des Meeres und der Liebe Wellen« (Valovi morja in ljubezni) in pravljico »Der Traum ein Leben« (Sanje so življenje), doživelo pri premieri neuspeh (izžvižgano od nahujskane drhali), je genija Grillparzerja zadežalo v dno duše, da se je odslej popolnoma odtegnil javnosti. V hiši sester Fröhlich, pri katerih je živel od leta 1849, je napisal še ostanek svojih stvaritev, tako n. pr. »Bruderzwist in Habsburg« (Bratski razdor v Habsburgu) in »Die Jüdin von Toledo« (Židinja iz Toleda), ki pa jih je hranil v svojem predalu. Tudi ni dovolil novih izdaj že prej na svetlo danih njegovih del. Tako je bil pozabljen veliki avstrijski domoljub in pesnik cesarske himne. Razdralna taktika neumetnostnih institucij in zadržanje njegovih službenih predstojnikov, ki so se morali ravnati po smernicah višjih oblasti (velja tudi še danes) so dosegli svoj namen!

Ko je leta 1851 vodil Burgteater Heinrich Laube — brezkompromisna umetniška osebnost — je zopet uprizorjal Grillparzerjeva dela in ves kulturni svet je spoznal enega največjih književnikov. Z velikimi častmi so proslavili njegovo 80-letnico, ki jo je pisatelj vzel na znanje z resigniranim »prepozno«. Lahko je bilo sedaj častiti ne-bogljivega starčka, saj ni bil, po popolnem uničenju, nič več nevaren. In ko je leta 1872 književnik umrl, je bil že veliki Grill-

parzer z vsemi častmi, v bližini komponistov Beethovna in Schuberta, pokopan.

Veličasten pogreb in pozneje posmrtna slava, to so značilnosti, ki jih ljudje običajno podarjajo svojim najpomembnejšim umetnikom potem, ko so jih v njih življenju čim bolj ovirali in žalostili, da se ne bi mogli razcvetati v svojem duhovnem dejanju in nehanju.

V Burgteatru svečanost kot pri državnem aktu

V najznamenitejšem gledališču nemškega jezika, v dunajskem Burgteatru so te dni izredno počastili 175-letnico Grillparzerjevega rojstva. Bila je to slovesnost, podobna skoro državni proslavi. In to zopet ne brez smisla. Kajti kakor je v svojem slavnostnem govoru avstrijski prosvetni minister dr. Piffel-Perčević tako lepo podčrtal, je dejanje in nehanje ter bitje in žitje te antitetične pisateljske narave v vsem svojem duhovnem bogastvu istovetno z lastnostmi avstrijskega človeka (kar sta Egon Friedel kot »pomanjkanje korajžje do samega sebe« in Hans Weigel kot »beg pred veličino tisočletnega avstrijskega otroka« tako pravilno označila). V njem, je dejal prosvetni minister dalje, se združuje »svobodomislec in reakcionar, jožefinsko-prosvetljeno in baročno-metafizično« v eno celovitost. Je klasik in romantik hkrati, zgodovinsko-domovinski in zaseben, pesimističen in kritičen in vrhu tega prvi »moderni pisatelj« — psihološki analitik, 100 let pred Freudom.

V začetku je direktor Burgteatra profesor Häusermann v pozdravnem govoru pokazal Grillparzerja kot spomenik in opomin, kateremu se hoče Burgteater v zahvalo oddolžiti s tem, da bodo njegova dela danes in v prihodnosti, poleg antičnih, Shakespeareovih in Raimundovih stvaritev, vzeli v železni repertoar tega znamenitega gledališča.

Veliki avstrijski književnik Franz Grillparzer, čigar 175-letnice rojstva se je te dni spominjal ves literarni svet.

Potem je Dunajska filharmonija zaigrala prvo izvedbo kompozicije »Simfonični prolog« Franza Salmhoferja; prijetno zveneče delo, v katerem se lepo združujejo patos, veselost, melodija in dinamika v zaokroženo celoto.

Devet odličnih igralcev Burgteatra je potem podalo z visoko umetniško kvaliteto odlomke iz Grillparzerjevih stvaritev: Ewald Balser je bral moško in jasno iz osebnega življenjepisa jedko opisano srečanje z Goethejem »Besuch in Weimar« (Obisk v Weimarju), kjer se književnik srečuje z Goethejem. Fred Liwer pa je močno zbrano recital pesem »Zu Mozarts Feier« (K Mozartovemu prazniku), medtem ko je Käthe Gold podala »Abschied von Gastein« (Slovo od Gasteina) s pravo lirično predanostjo.

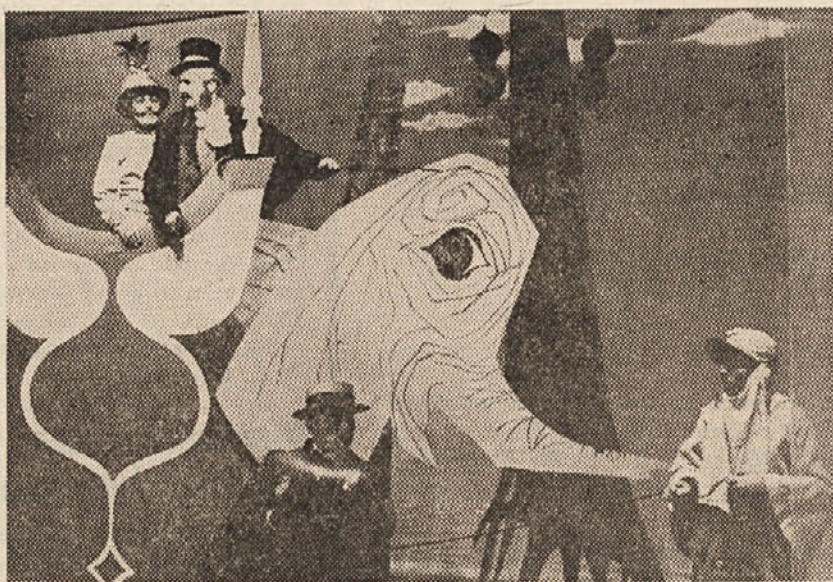
Iz odlomka »Hannibal in Scipio« so odlično igrali sceno: Kurt Meisel, Alexander Trojan in Heinz Ehrenfreund. In ko sta potem nastopali igralki Martha Wallner (Medea) in Judith Holzmeister (Libuša), so poslušalci kar sapo zadrževali, tako živo sta umetnici podoživljali svoji junakinji.

Predno pa je po državni himni občinstvo ganjeno zapustilo Burgteater, je zaključil slavje znameniti Horneckov slavospev Avstriji iz »Otokarja«, ki ga je z vsem srcem globoko podal Josef Meinrad.

DVORNI SVETNIK DR. RUDAN UPOKOJEN

Konec leta 1965 je bil upokojen zaslužni vodja kulturnega oddelka Koroške deželne vlade dvorni svetnik dr. Othmar Rudan. Z njim je izgubila Koroška osebnost, ki je mnogo pripomogla h kulturnemu življenju naše dežele.

Krščanska kulturna zveza, katere pospeševalec in podpornik je bil poslavljajoči se kulturni referent, se zahvaljuje tem potom namestniku direktorja deželnega urada dr. Othmarju Rudanu za njegovo pomoč in razumevanje za vse potrebe Kulturne zveze in mu želi še mnogo let zdravja polnega življenja in zasluženega počitka.

Ob 150-letnici rojstva sv. Janeza Boska

Dne 31. januarja 1888, ko je v baziliki Marije Pomočnice v Turinu v Italiji zvonilo zjutraj angelsko česčenje, je angel smrti poklical k Bogu po plačilo duhovnika-svetnika, apostola mladine, sv. Janeza Boska; zato je sveta Cerkev postavila njegov praznik na 31. januar.

V tem letu pa obhajamo 150-letni jubilej rojstva sv. Janeza Boska. Po vsem svetu se bo ta praznik obhajal v vseh cerkvah in hišah, kjer delujejo Don Boskovi sinovi-salezijanci.

V skromni vasički Beki, pod visokimi Alpami v severni Italiji, se je 16. avgusta 1815 rodil otrok, sin revnih kmečkih staršev Franceta in Marjete Bosko in dali so mu ime Janez. Kakor oni sv. Janez, ki je ob Jordanu pripravljaj pot Gospodu in bil glasnik njegove slave, prav tako je vstal, ali bolje je Marija vzbudila svojega glasnika, ki bo razširjal njeno čast po vsem svetu!

11. maja 1817 je malemu Janezku umrl oče France. Sam je pozneje zapisal o očetovi smrti takole: »Še dve leti mi ni bilo, ko sem izgubil očeta, ne spominjam se ga, samo to se spominjam, ko so vsi odhajali iz mrliške sobe, je tudi mene mama prišla za roko in mi žalostno rekla, pojdi Janezek z mamom saj očeta nimaš več. Ko mi je to rekla je glasno zajokala in ko sem jo videl, da joka, sem začel jokati tudi jaz.

To se mi je nepozabno vtisnilo v spomin.«

Tako je poznejši apostol mladine in oče toliko sirot sam že kot otrok postal sirota. Bog pa mu je dal mammo Marjeto, ki je bila globoko verna mati. Poznala je moč krščanske vzgoje, že majhnega je učila moliti in mu pogosto ponavljala misel: »Bog te vidi«. S tem ga je vedno spominjala na božjo vsevednost in priučujočnost.

Papež Pij IX. je sv. Janezu Bosku osebno naročil, da mora zapisati vsa videnja, ki mu jih je dal dobri Bog, da se ohranijo.

Ko je imel Janezek 9 let, je imel prvo videnje v katerem mu je Jezus pokazal njegov sveti poklic in polje na katerem bo delal v svojem življenju. Videl je fante, ki so se igrali, pretepali, preklinjali, vrgel se je med nje in jih začel pretepati, pa ga je poklical Jezus in mu rekel: »Ne s pretepanjem, ampak z lepa, s krotkostjo in ljubeznijo si boš pridobil te prijatelje, pouči jih kako grd je greh in kako lepa je čednost.« In kdo ste vi, je vprašal Janezek. »Jaz sem sin tiste, ki te je tvoja mati naučila jo pozdravljati trikrat na dan, ko zvoni, njo ti bom dal za učiteljico — Marijo.« Nato mu pokaže — nič več ni bilo dečkov, ampak same divje zveri; ustrašil se je in zopet mu reče: »Poglej — in namesto zveri so bila sama krotka jagnjeta.« Tu je tvoje polje dela, postati morš pomažen, srčen in močan. To kar si videl

sedaj, to se bo godilo z dečki,« mu je napovedala Marija.

Desetletnega Janezka je mama Marjeta pripravila na prvo sv. spoved in prvo sv. obhajilo in ko je videl njegov župnik Simondo, kako je bil lepo pripravljen in dobro znal, mu je dovolil, da je za Veliko noč prejel prvo sv. obhajilo. Od tega dneva je vedno iskal prilike, da je zbral otroke in jih poučeval v katekizmu, vse kar ga je naučila njegova mati.

V šolo je hodil Janezek v Murialdo h kaplanu Jožefu Kalosu. Temu je tudi zaupal, da želi postati duhovnik samo zato, da bi mogel skrbeti za otroke in jih učiti krščanski nauk, saj otroci početka niso hudoobni, taki postanejo šele pozneje, ker se nihče za nje ne briga. Šole šolo je nadaljeval v Kastelnovo, tako da je vsaki dan prehodil peš 20 km poti tja in nazaj, pozneje pa se je tako vzdrževal, da je pomagal obrtnikom pri njihovem poklicu, da si je zaslužil vsakdanji kruh in je mogel nadaljevati z učenjem. Tako se je dobro naučil čevljarke mizarske in krojaške obrti, ki mu je pozneje, ko je ustanavljal obrtne šole vse tako prav prišlo.

Ko je študiral v Kjeniju je zaupal svoje mu župniku, da želi postati frančiškan. Župnik je prosil mater, da bi ga pregovorila. Ko sta se srečala, ga je mati vprašala, če res misli postati redovnik. »Res mati, pa mi vendar ne boste branili?« Tedaj mu je mati odgovorila sledeče: »Vedi Janezek, revna sem se rodila, revno živim

in revna hočem umreti, če želiš postati svetni duhovnik in boš nesrečen, kdaj obogatel, me ne bo nikoli k tebi. Le zapomni si to!»

Bogoslovje je študiral v Kjeriju in po odlično dovršenih študijih so gorečega bogoslovca posvetili v duhovnika. Posvečen je bil 5. junija 1841 v Turinu.

Lepe so besede matere Marjete, ki mu jih je govorila ob novi maši. »Duhovnik si, mašuješ, odslej boš vedno bližji Jezusu, toda vedi, maševati pomeni trpeti, tega ne boš takoj opazil, a pozneje boš spoznal, da je imela tvoja mati prav. Prepričana sem, da boš odslej vsak dan molil za me, sedaj, ko živim in ko bom umrla, to mi je dosti. Ti sedaj skrbi samo za zveličanje duš in ne za me.«

Šest mesecev pozneje, 8. decembra 1841, čaka Don Bosko oblečen za sv. mašo v zakristiji cerkve sv. Frančiška Asiškega. Vstopi mlad deček; zakristan želi, da gre z duhovnikom, da bi mu stregel pri maši. Ker fant tega ne zna, ga zakristan začne pretepati, Don Bosko pa, ko vidi, da je fant zbežal, zahteva, da zakristan fanta pokliče nazaj, češ da je njegov prijatelj. V prijaznem pogovoru Don Bosko spozna, da je fant Jernej Carelli, sirota brez očeta in matere, brez doma in kruha, nepismen in nepoučen. Povalbi ga k sebi zvečer in fant vesel pride, oba poklekmeta in Don Bosko z molitvijo ene Zdrave Marije začne veliko delo vzgoje zapuščene mladine. Že čez

(Nadaljevanje na 5. strani)

Naše prireditve

Dekleta šmihelske fare uprizorijo v nedeljo, 30. januarja, ob pol treh popoldne v št. Ilju v farni dvorani igro

VESTALKA.

Vsi prisrčno vabljeni.

Šmihelska dekleta vabijo vse od blizu in daleč na igro

VESTALKA,

ki jo priredijo v nedeljo, dne 30. januarja, ob 7. uri zvečer pri Antoniču na Reki.

Na to lepo igro pridite vsi!

Vabilo

Farna mladina Žitara ves in okolica uprizori špicarjevo igro

REBRCA IN BILŠTANJ ALI ZADNJI VITEZ REBRČAN

v Železni Kapli v farni dvorani v nedeljo, dne 30. januarja 1966, ob 12. uri

Med odmori igra »Instrumentalni trio« s pevcema iz št. Vida v Podjuni.

ŠKOFIČE

(Prireditve)

Tradicionalna kulturno-prosvetna prireditve Slovenskega prosvetnega društva bo v soboto, dne 5. februarja 1966, ob 19.30 uri v gostilni Bürger v Škofičah.

Sodelujejo: Pevski zbor iz Škofič, Hodiš, Loge vesi ter po radiu znani ansambel »Mihe Dovžana« iz Gorenjske in instrumentalni kvintet s solisti iz Škofič, na programu pa so tudi šaljivi prizori in mladinski pevski nastop.

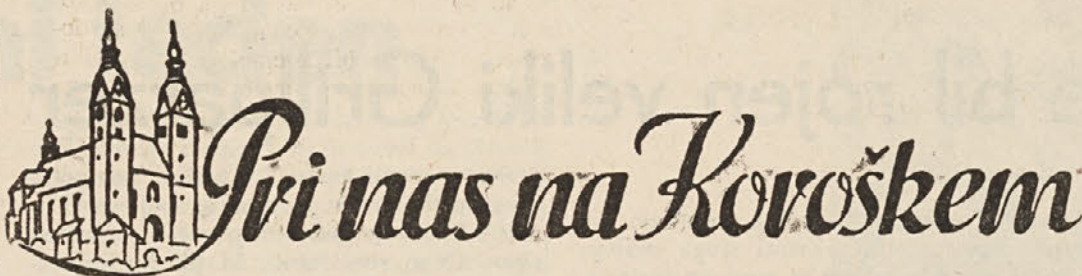
Za prosto zabavo in ples skrbi godba »Veseli Rožani«.

PLIBERK

(† Josef Piko)

V soboto je nenadoma preminul g. uradni svetnik Josef Piko, ki je bil nastavljen pri okrajnem glavarstvu v Celovcu. Gospoda Pika smo vsi poznali in spoštovali kot ustrežljivega in prijaznega človeka. Zato je izguba za vso našo okolico velika.

Domačim in gospe izrekamo naše iskreno sožalje.

Celovec proglašen za olimpijsko mesto

Pred zbranimi koroškimi novinarji je načelnik »Veselih mestnih sodnikov« grajski grof naznanil program za »Koroški kongres norcev«, ki bo 15. februarja v Celovcu, in sicer v veliki dvorani Delavske zbornice. Patronat (pokroviteljstvo) za to veliko prireditev so prevzeli »Veseli mestni sodniki«. Spored tega zabavnega večera bo trajal kar tri ure.

Na »Koroškem kongresu norcev« bodo navzoča zastopstva iz Lienza, Oberdrauburga, Spittala, Beljaka, št. Vida ob Glini, Wolfsberga in Celovca, medtem ko Köttschach ne bo več sodeloval, kot prejšnja leta, ker hočejo pust sami praznovati.

Da pa bo v dvorani boljše razpoloženje, bodo obiskovalci program lahko spremljali pri pogrnjenih mizah. Veseli večer »Koroški kongres norcev« bodo ponovili dva dni pozneje, t. j. 17. februarja, prav tako v veliki dvorani Delavske zbornice, da bi tako dali priložnost še drugim Celovčanom, ki niso videli premiere. Dne 19. februarja bo prenašal Radio Celovec 100 minut programa prvega »Koroškega kongresa norcev«.

Na pustni torek, 22. februarja, bodo »Veseli mestni sodniki« proglasili mesto Celovec za olimpijsko mesto dobre volje, veselja, šaljivosti in razbrzdanosti. Magistrat pa bo Olimp. Uradno se bo pričelo vesele pustno rajanje ob 9. uri na Glavnem trgu, ki se bo raztegnilo na celo notranje mesto.

Popoldne se bo razvil pustni sprevod z velesejma in bo krenil po mestnih ulicah.

Omembe vredno je še, da so »Veseli mestni sodniki« tudi letos, kakor lani, izdali veseli pustni časopis »Ratsch Thres« (Klepetava Reza), v katerem čitamo vrsto šaljivih stori, pa tudi nekaj pristnih, resnih sestavkov. »Ratsch Thres« ima 20

strani s sijajnimi slikami in jo lahko kupite v vseh trafikah, knjigarnah in pri vsakem kiosku (prodajalnici s časopisi).

Na koncu prosijo »Veseli mestni sodniki« vse one, ki se hočejo posamezno ali v skupinah udeležiti pustnega sprevoda, naj to javijo na naslov: Stadtverkehrsbüro, Klagenfurt.

GLEDALIŠČE

Petek, 28. januarja, ob 19.30: Orpheus in der Unterwelt (Orfej v podzemlju); opereta Jeana J. Offenbacha; 11. predstava za F-abonmá in GWG-petek; 8. predstava za GWK-petek in podeželski petkov abonmá. — Sobota, 30. januarja, ob 19.30: Die Reise um die Erde in 80 Tagen (Potovanje okoli sveta v 80 dneh). — Nedelja, 30. januarja, ob 15. uri: Orpheus in der Unterwelt (Orfej v podzemlju); 9. predstava za GWK-nedelja; 8. predstava za podeželski nedeljski abonmá. — Sreda, 2. februarja, ob 19.30: Die Kluge (Modra), opera Carla Orffa in balet Joan von Zarissa Wernerja Egka; 12. predstava za M-abonmá in GWG-sreda; 9. predstava za GWK-sreda. — Četrtek, 3. februarja, ob 19.30: System Fabrizzi, komedija Alberta Hussona; 14. predstava za abonmá-D in GWG-četrtek; 11. predstava za GWK-četrtek.

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonmá.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 30. 1.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 31. 1.: 14.15 Poročila. Vremenska slika; objave. Kaj smo pripravili? (Napoved sporeda slov. oddaj). Športni mozaik. Prof. M. Rus: Kaj pravite k temu? 18.00 Za našo vas. — TOREK, 1. 2.: 14.15 Poročila. Vremenska slika; objave. Iz zdravnikove beležnice. (Dr. J. Glančnik: O boleznih, ki se kaj rade pojavljajo pozimi). Beremo za vas (9.). (M. Turnšek: Stoji na rebri grad.) — SREDA, 2. 2.: 14.15 Poročila. Vremenska slika; objave. Ob 150-letnici rojstva Janeza Boska in o delu salezijancev v Avstriji in po svetu (A. Cvetko). — ČETRTEK, 3. 2.: 14.15 Poročila. Vremenska slika; objave. Pisane melodije. — PETEK, 4. 2.: 14.15 Poročila. Vremenska slika; objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh (Domače novice). Poskočne viže. Beremo za vas (10.). (M. Turnšek: Stoji na rebri grad.) — SOBOTA, 5. 2.: Od pesmi do pesmi — od srca do srca. (Voščila). 18.25 Vse za dobro voljo. (Glavno besedo ima brihtna glava Jaka Smodlaka.).

Uspešna reklamna akcija koroških konzumnih zadrug

Kot javlja Koroška deželna zveza avstrijskih konzumnih zadrug, je v zadnjih treh mesecih preteklega leta izvedena akcija za pridobivanje novih članov pod geslom »Ljudje našega časa« (Menschen unserer Zeit) dosegla zelo lep uspeh. Od 1. oktobra do 31. decembra je v tri koroške konzumne zadruge pristopilo skupno 1331 novih članov.

Precejšen delež pri tem uspehu je imelo osebje konzumnih zadrug in v članskih odborih posameznih poslovalnic delujoči krajevni funkcionarji, kjer so ženske med njimi še posebej zaslužno delovale.

Konzumna zadruga CELOVEC je zaznamovala kot uspeh te reklamne akcije 677 novih članov, konzumna zadruga BELJAK 565 novih pristopov in konzumna zadruga ŠPITAL 89 novih članov. Zanimivo je, da je precejšen del teh konzumnemu gibanju pridruženih članov mlajši od 40

6. številka „Information“

Klub slovenskih študentov na Dunaju je izdal pred kratkim novo številko svojega glasila »Information«. Je to že 6. številka, iz katere izve nemška javnost, kaj se je dogodilo najvažnejšega v gotovem obdobju med Slovenci na Koroškem. Posamezne številke prejema tudi razna uredništva.

V 6. številki je posvečen prvi članek kulturnim in političnim stikom Koroške s Slovenijo, sledi nato poročilo o študijskem seminarju Lige za človečanske pravice v Skocijanu, delu Federalistične unije evropskih manjšin ter obširno poročilo o delovanju Kluba slovenskih študentov na Dunaju. Spominu dr. Petka je posvečen nadaljnji prispevek. Posebno je poudarjena njegova politična vloga med obema vojnama, ko je zastopal koroške Slovence v deželnem zboru. »Študijski dnevi kluba«, »Srečanje avstrijskih manjšin v Celovcu«, »Kulturno delovanje na dvojezičnem ozemlju«, »Zbor Gallus-Petelin v Nizzi« so nadaljnji članki, ki jim sledijo poročila iz literarnega življenja koroške mladine.

Izgleda, kot da gre pri »Information«, ki je tokrat še posebno skrbno in spretno urejena, za že znana in zastarela poročila. Vendar to nikakor ne drži. Ta videz nastane le zaradi tega, ker poznamo vsebino deloma že iz naših listov. Treba pa je vedeti, komu je »Information« namenjena, nemško-govoreči avstrijski javnosti. Za njo pa je vsekakor večina prispevkov nova. Tudi ime »Information« že pove, da list ne namerava kaj drugega, kot le informirati. To poslanstvo lepo in uspešno vrši.

V nedeljo, dne 13. februarja 1966

Podjanski ples

V HOTELU RUTAR
V DOBRLI VESI

Igrajo priljubljeni 5 M

Začetek ob 7. uri zvečer.

Srčno vabljeni!

Damsko perilo

Pasovi za nogavice

Damske nogavice

Volnene in svilene rute

Krischke & Co.

CELOVEC-KLAGENFURT

8.-Mai-Str. 3 in Neuer Platz 12

ZAHVALA

Ob veliki, nenadomestljivi izgubi našega dobrega strica, gospoda

Matevža Rainer

pd. šušnika v Logi vesi

se iskreno zahvaljujem domačemu gospodu župniku Francu Repniku za ganljive poslovilne besede, dalje č. g. dekanu Rihardu Kanduthu, sosednim č. gg. župnikom Alojziju Nadragu, župniku Petriču ter prof. dr. Pavlu Zablatniku. Prisrčno se zahvaljujem vsem govornikom ob odprtem grobu, dalje domačim pevcem za žalostinke doma in ob odprtem grobu.

Pravtako hvala izseljencem, požarni brambor, znanec in prijatelj, kateri ste v tako velikem številu spremljali rajnega na njegovi zadnji poti. Ne nazadnje se zahvaljujem zdravniku g. dr. Francu Krajgerju za njegovo požrtvovalnost za časa pokojnikove bolezni kot tudi vsem darovalcem cvetja in vencev.

Vsem še enkrat prisrčen »Bog plačaj!«

Loga ves, 24. januarja 1966.

SUZANA KOSCHIER - RAINER

v imenu vseh žalujočih.

MESTNI IN OBČINSKI SVET
METNE OBČINE PLIBERK

naznanjata v globoki žalosti, da je njun zaslužni občinski svetnik, gospod

Jožef Piko

res. deželni uradni svetnik,

dne 22. januarja 1966 nepričakovano umrl.
Našega dragega pokojnika smo v torek, dne 25. januarja 1966, ob 14.30 uri položili v grob k zadnjemu počitku na mestnem pokopališču v Pliberku.

Pliberk, 26. januarja 1966.

MESTNI SVET

OBČINSKI SVET

ŽUPAN

Obiščite nas med gostovanjem

„DUNAJSKE DRŠALNE REVIE“

Trgovina **HANS WERNIG**

Celovec - Klagenfurt, Paulitschgasse

Poljedelski stroji • Nadomestni deli • Ugodni priložnostni nakupi rabljenih poljedelskih strojev in traktorjev • Kosilnice

Razumemo tudi slovensko!

Ob 150-letnici rojstva sv. Janeza Boska

(Nadaljevanje s 3. strani)

štiri dni je imel Don Bosko pet revnih fantov in njih število je raslo iz dneva v dan. Zbiral jih je na travnikih se z njimi igral, jih učil, spovedoval in vodil v cerkev. Dolgih pet let trdega dela z velikim številom fantov brez stalnih prostorov preganjan iz kraja v kraj je Don Bosko vztrajal s svojo mladino, ki ga je ljubila, ker je v njem našla ljubečega očeta, prijatelja-duhovnika. Po petih letih trdega dela mu je tujinski nadškof dal prvi odlok (10. aprila 1846), da je ustanovil prvo kapelico posvečeno sv. Frančišku Saleškemu, kjer si je uredil prvi oratorij ali zbirališče mladine.

Don Boskov duhovni voditelj je bil sv. Jožef Kafasso njegov prijatelj iz bogoslovja. Pri velikih težavah bi odnehal, popustil, saj ni bilo nikogar, ki bi razumel njegovo požrtvovalno delo, vzgoje revnih otrok, samo njegov spovednik sv. Kafasso mu je dajal pogum in zaupanje in pa otroško čiščenje Matere božje, v katero je Don Bosko imel vse zaupanje.

Don Bosko je kmalu uvidel, da je potrebno, da mnogim zapuščenim dečkom pomaga s stanovanjem in šolami. Povabil je svojo mater Marjeto in ko je prišla k nje-mu se je ustrašila, vsega je manjkalo, revnih otrok pa veliko. Mislila je sina Boska zapustiti, a Don Bosko je pokazal s pristom na Križanega in to je materi Marjeti zadostovalo, da je ostala pri njem in postala mati ubogih otrok vse do svoje smrti pri sinu Janezu.

Don Bosko je sprejemal vedno več fantov in začel zidati velik zavod. V njem so stanovali fantje, ki so se učili, da postanejo duhovniki, začel pa je tudi z obrtnimi šolami. Da bi njegovo delo moglo uspevati, se je napotil v Rim, kjer ga je 9. marca 1858 sprejel sv. oče Pij IX. Njemu je razložil svoje delo, težave in uspehe. Zaprošil ga je, da bi smel ustanoviti novo redovno družbo, katere člani bodo duhovniki in laiki, vsi vezani z redovnimi zaobljubami, nič različni po obleki od svetnih duhovnikov in laikov, vsi pa posvečeni vzgoji mladine. Sv. oče je naročil Don Bosku naj napiše pravila, po katerih naj živijo in dal svoj blagoslov. Dne 3. aprila 1874 je papež Pij IX. potrdil pravila in tako je bila ustanovljena družba salezijan-cev.

Poleg velikega zavoda je Don Bosko zgradil veličastno baziliko Marije Pomočnice, ki je bila posvečena 9. junija 1868. Vsa cerkev je dar dobrotnikov, ki so pomagali z darovi pri zidavi cerkve, o kateri je Marija rekla Don Bosku: »Tu je moja hiša, od tod moja slava«.

Sveti Janez Bosko je ustanovil žensko Družbo Marije Pomočnice, ki naj — kot je rekel papež Pij IX. — ima isti namen, kakor ga imajo salezijanci. Sestre naj delajo za žensko mladino. Danes je ta Družba ena od najmočnejših redovnih ženskih družb, razširjena po vsem svetu in posebno polje dela, kjer delajo z velikim uspehom

posebno v misijonih. Marija jih posebno varuje in blagoslavlja.

Tretja ustanova, potrjena od sv. očeta, pa so salezijanski sotrudniki. Don Bosko je začel zbirati le može, a papež Pij IX. mu je rekel, v družbo salezijanskih sotrudnikov sprejmite tudi ženske, one imajo velik delež pri apostolatu in dobrotelnosti v sveti Cerkev, one so po naravi dobre, darežljive in podjetne bolj kot moški, če jih izključite, boste ob veliko pomoč. Svetnik je ubogal in danes presega število salezijanskih sotrudnikov in sotrudnic nad en milijon, ki žive po pravilih potrjenih od sv. Stolice in so v svojem duhovnem življenju deležni bogatih duhovnih milosti sv. Cerkev, predvsem pa so praktični aktivni apostoli vsepovsod.

Dne 14. novembra 1875 so odšli prvi salezijanci v misijone v Patagonijo v Južno Ameriko, spremljal jih je na ladjo sam Don Bosko. Vodil pa je prve misijonarje mladi salezijanski duhovnik Kaljero poznejši prvi salezijanski kardinal. Sedaj je misijonsko delo salezijancev razširjeno v vseh misijonskih deželah sveta in vsako leto odpotuje veliko število novih misijonarjev iz bazilike Marije Pomočnice v misijone.

Don Bosko je bil velik pedagog (vzgojitelj), pravi mojster vzgoje mladih duš, njegov način je bila ljubezen in nauk s katerim je mladino neprestano navajal k dobremu. »Ne z udarci, ampak z milobo in ljubeznijo si pridobimo prijatelje,« je vedno ponavljal. Vsakemu, ki je želel vedeti njegovo skrivnost vzgoje, mu je preprosto odgovoril: »Najprej skušaj, da te bodo otroci radi imeli, potem te bodo tudi radi ubogali. Vsa moja vzgoja sloni na razumu, veri in ljubezni,« je vedno ponavljal.

Najlepša pa je njegova duhovna podoba,

PFÄFF
ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

SEDILNIKE
PECI
GRADBENI
MATERIAL
ugodno nudi

Stefan ANDRECS
TRGOVINA Z ZELEZNINO
CELOVEC — KLAGENFURT
Karfreitstrasse 9 Telefon 47-06

svi, ki so z njim živeli, so ga občudovali. Imel je srce za vse, polno ljubezni in dobrote, vsakdo je bil prepričan, da ga Don Bosko posebno ljubi. Veliki škof tedanjega časa je rekel: »Če se še toliko trudim, ne najdem v njem človeka — ampak angela na zemlji, svetnika.« Posebno je častil Marijo Pomočnico. Salezijanci, je večkrat dejal, se morajo odlikovati pred vsemi v čiščenju Marije Pomočnice in po angelsko lepi sveti čistosti.

Ko je bilo njegovo delo razširjeno v Evropi in Ameriki in so odhajali salezijanci v misijone, je izčrpan od dela, bogat v Bogu odšel po večno plačilo.

Sv. Janez Bosko je v zgodovini sv. Cerkev in v zgodovini mladinske vzgoje tako veličasten, da ne more mimo njega nihče, komur je pri srcu blagor človeštva.

Njegova delavnost je segala v vse stane v vsa področja človeškega življenja, od otroka pri igri in dijakka pri knjigah pa do fanta v delavnici, od sirote pa do delavca v tovarni, od ministra pa tja do vladarja, do papeža. Povsod se je čutila njegova roka, slišala njegova beseda. Vsa njegova ljubezen pa je bila darovana mladini, njej je posvetil vse svoje življenje. Šele papeževa beseda, ki nam je gorečega, a ponižnega duhovnika postavila na oltar v svetniški sijaj, nam je razkrila vso nadzemeljsko veličino, vse od revne vasice

Bekkija pa preko velemest v jasne zarje svetništva.

Sedaj ima Salezijanska družba 47 škofov, katerim je sv. oče izročil obširne škofije, med temi je kardinal v Čile Raul Silva Henriquez nadškof v Santiagu, in 8 nadškofov. Salezijanska družba ima 72 provinc, v Evropi 35, ostale pa v Ameriki, Aziji, Afriki in Avstraliji.

Don Boska proslavlja Bog s čudeži, posebno zgovorno pa ga častijo ustanove, po katerih Don Bosko še danes živi, dela in ustvarja, veliko je bilo njegovo delo v življenju, a še večje je po smrti, prav v delih je Gospod najbolj povečal svojega svetnika. Poleg sv. Janeza Boska, sv. Dominika Savija in sv. Marije Mazzarello, prve vrhovne predstojnice Družbe hčera Marije Pomočnice ima sedaj Salezijanska družba 16 služabnikov in služabnic božjih v cerkvenih pripravah, da jih proglase blaženim in svetnikom. Bog pa daje Salezijanski družbi svoj veliki blagoslov s tem, da ji po vsem svetu pošilja vedno večje število novih poklicev, da se more tako delo sv. Janeza Boska v sv. Cerkev razširati po vsem svetu.

Anton Cvetko

Na svečnico, dne 2. februarja, od 14.15 do 14.50, bo Radio Celovec prenašal si-ovensko oddajo »Ob 150-letnici rojstva sv. Janeza Boska. Na to oddajo še posebno opozarjamo naše rojake.

Gummi - Berger

Klagenfurt - Celovec, Kardinalplatz 11 in 10.-Oktober-Str. 11, tel. št. obh 45-23
Villach - Beljak, Gerbergasse 4, telefon 69-98

Dežni plašči • Razni predmeti iz gumija in umetnih snovi • Namizni prtji iz plastike • Zaves • Kopalne potrebščine in za camping • Igrače

83. Dunajski mednarodni velesejem

od 13. do 20. marca 1966

TEKSTIL IN MODA: Modne revije — Salon krzna — Teden pletene mode — Usnjeni izdelki — Izdelki umetnostne obrti — Igrače — Razstava športnih potrebščin.

KOLEKTIVNE RAZSTAVE ZAVODOV ZA POSPEŠEVANJE GOSPODARSTVA dežel Nižje Avstrije in Tirolske.

TURISTIČNE RAZSTAVE: Bolgarija, Poljska, Romunija (Velesejska palača).

TEHNIKA, INDUSTRIJA, OBRT: Stroji — Naprave — Orodje — Gradbeni material — Umetne snovi — Tehnika v gospodinjstvu.

RAZSTAVA naprav in potrebščin za motorski in avtomobilski servis (Sejmišče, hala 5).

POHISTVO (Sejmišče: severozapadna hala, hala 23 in 24) — Potrebščine za pohištvo (hala 10).

KMETIJSTVO: Razstava kmetijskih strojev s predvajanjem — Semena — Razstava pitane živine — Posebna razstava „5 let Zelenega načrta“ — Poskušnja vin — Hranila in živila.

Oba velesejska kompleksa — velesejska palača in sejmišče — sta odprta vsak dan od 9. do 18. ure, poskušnja vin in sejem z živili pa do 20. ure.

Popusti na železnih in avtobusnih progah za zunanje obiskovalce velesejma. Velesejske izkaznice so na razpolago pri deželnih obrtnih zbornicah, pri deželnih in okrajnih kmetijskih zbornicah in pri vseh s posebno opozorilno tablo označenih prodajalnah (potovalnih uradih itd.).

Beste Qualität zu niedrigsten Preisen

WEISSE WOCHEN BEI SAMONIG

Einmalige Angebote • Größte Auswahl

WINTER-SCHLUSS-VERKAUF BEI SAMONIG

Besichtigen Sie unser Schaufenster und urteilen Sie selbst

...am besten gleich zu SAMONIG

VILLACH

AM SAMONIG-ECK

V predpustu . . .

Plesna obleka

Za ples mora biti seveda posebna obleka. Že iz kroja plesne obleke bi lahko sklepali na moralno vrednost plesa. Menda zares velja kot pravilo plesne mode, da mora plesna obleka biti pozornost vzbujajoča. Razgaljenost in izzivajoča golota ter prosojnost prevladuje na plesiščih. Tako naj taka obleka naravnost draži plesalcev po čutnost . . .

Če je poštenemu dekletu kaj za dostojnost, ne bo imelo na obleki ničesar, kar bi moglo vznemirjati soplesalce. Radi neumestnih modnih kapric so mnoga dekleta že tako modno poplitvena, da se niti ne zavedajo več, koliko morejo zla z nedostojnostjo pri oblačenju povzročiti.

Jazz igra . . .

Ples za plesom se vrti in nenehno udarjanje dražeče godbe povzroča, da se mlad človek vnema v čustvih; povsem drugačen postaja: živci so razdraženi, čustva dobijo nadoblast nad razumom in v razneženem stanju se mu hoče vedno več in vedno več. Mehki in sladki zvoki menjajočih se akordov so kakor olje na plamen strasti . . .

Brezvestni prireditelji plesov preračunano uredijo razsvetljavo tako, da prisotne omamlja in jim nudi čim večjo svobodo; zato so včasih močne, barvaste ali medije, da si pri plesu morejo dovoljevati tudi stvari, ki bi sicer vzbujale pozornost pri ostalih.

In pijača . . .

Že pri starih narodih sta veljali boginji nečistosti in pijače za neločljivi sestri. Razume se, da sta navadno prisotni obe tudi na plesiščih; saj tam najdeta največ častilcev. Kolikokrat moremo biti priče, da se ne le fantje in dekleta, marveč tudi starejši in to pogosto celo iz »boljših« slojev, vračajo zjutraj po preplešani noči pijani domov. Kaj v takem stanju more človek storiti, si je lahko predstavljati; saj je razum popolnoma usuznjen strastem in volja le še poslušna dekla poželjivosti.

Koliko gorja in solza je že povzročila tako preživeta noč, ki se je končala z nezvestnim blodenjem po samotnih poteh . . .

MICHAEL CHAPLIN

Kot smo že poročali, pripravlja stari Charlie Chaplin, ki je veljal pred desetletji za največjega odrskega in filmskega komika, na stara leta po večletnem odmoru zopet nov film pod naslovom »Knežinja iz Hongkonga«. Tudi njegov sin Michael se udeležuje pri filmu, vendar s svojim očetom Charliejem se ni dobro razumel. Kot poročajo, pa je prišlo do sprave med obema in tako se je Michael vrnil k očetu v London, kjer mu sedaj pomaga pri pripravi za snemanje imenovanega filma, pri katerem bi naj sodelovala tudi znana zvezda Sophia Loren.

MATIJA MALESIC:

27

V ZELENEM POLJU

roža

Metka je počivala ob kamnih pred škofovo cerkvijo, počivala je pred hišo in v prvem nadstropju je morala tudi počivati. V kuhinjo je prisopla, ko da je prinesla v drugo nadstropje breme, pretežko za njo. Sesedla se je na stol in se zazrla v tla.

Sram ga je . . . Sram ga je . . . Sram ga je . . . Seveda! Kaj si ti, Metka, proti Vidi! In še taka, kakršna si sedaj . . .

»Drugo je Vida . . .« Metka je naglo dvignila glavo. Kaj je res Tine pravkar spregovoril te besede? Kje je? Ah, pusto, pusto je vse drugo nadstropje. Dež bije ob šipe, gradu v megli ni niti videti. Ko v mrtvašnici je tiho v tetinim stanovanju. In zunaj je pust jesenski dan. Tedaj ko je Tine spregovoril tiste besede, je cvetelo drevje, po belih cvetovih sta stopala tja proti polju . . . Tedaj je bila cvetoča pomlad . . . Tedaj je bilo drugače . . . Drugače, drugače je bilo tedaj! Tedaj se te, Metka, Tine ni sramoval! Nisi ti tekala za njim, sam je prihitel, gotovo je že prej izbiral besede, da so bile tako lepe, omamljive, da so te premotile . . . Tedaj, o, tedaj . . .

Tisto, kar je prej tako tiščalo Metko v

grlu, da ji niti dihati ni dalo, tisto se je raztalajalo. Same so privrele solze v oči.

O, kako je bilo tedaj vse drugače! Pa ne bo nikoli več! Nikdar, nikdar več! Zakaj nisi tedaj poslušala, Metka, tistega glasu, ki ti je šepetal: naj čaka Tine! Nikdar bi ne doživela tega, da bi se te Tine sramoval!

Vse hudo teh dni se ji je zgnetlo v solze. Ah, včasih si jih je Metka želela, ker bi ji z njimi odleglo. Pa jih ni bilo. Ah, tako hudo ni bilo še nikdar ko danes. Sramuje se je . . . To je plačilo za vse tisto, kar je Metka lepega o tebi mislila, Tine . . . Zahvala za vse, kar ti je dala . . .

Metka je pobegnila iz kuhinje v sobico z oknom na grad. Ni hotela, da jo vidi teta v taki žalosti.

Tu je menda napisal njeno pesem! Zakaj jo je napisal? On te je premotil, Metka! Pesem je bila most do tvojega srca. Utrgal je na domačih poljih preprosto rožo, marjetico, v zelenem polju rožo. Vprašal je bele lističe za svojo srečo in bodočnost: Metka . . . Vida . . . Metka . . . Vida . . . Vida! je povedal za drugo listič. Marjetica je bila z belimi listi oropana vse svoje lepote . . . Odvrzel je stebelce z rumenim koncem in ga pobil. Marjetica, bila si v zelenem polju roža! V zavrženem stebelcu z rumeno krono nihče ne opazi rože iz zelenega polja . . .

Vse teže je bilo Metki pri srcu, vse bolj grenke solze so lile iz njenih oči, vse bolj črno in obupno ji je bilo.

ZA MLADINO IN PROSVETO

Graditi hočejo nov svet . . .

Na zemlji je vse nepopolno. Pa naj je to znanost, vzgojeslovje, tehnika, poljedelstvo, družabni in socialni problemi; vse to je nepopolno, nedovršeno. Človeku, tudi modernemu, še vedno velja božje naročilo: »Rastita, podvrzita si . . .«

Znamenje neresnosti ali pa ošabnosti bi bilo, če bi kdo mislil: »Hévreka — jaz sem končno iznašel najboljšo . . .« Takim, četudi bi bili stari in že izkušeni, bi se posmehovali (vsaj v pest), mlade bi pa opravičevali: »So pač še mladi in kritični . . .« Sicer je pa mladina v vseh časih mislila, da so z njo nastopili novi, vse lepši in pravičnejši časi.

Mladini, ki hoče graditi nov svet — saj prav to je njeno resnično poslanstvo — v tem je ravno napredek človeštva, da na izsledkih in napakah starejših najde nova pota — daje papež Pavel VI. po velikem

prijatelju mladine, kardinalu Jožefu Cardijnju sledeča navodila:

»Mladi ljudje hočejo graditi nov svet, v katerem bo vladala pravica, bratska ljubezen, medsebojna pomoč in mir. To je sijajen načrt . . . Toda uresničenje tega načrta zahteva predvsem spremembo src. Le pod tem pogojem bo mogla širiti poslanstvo Kristusove ljubezni in miru v uradih, mestnih četrtih, v velikih mestnih središčih in v svojem lastnem ožjem okolju.

Tako bo katoliška delavska mladina vodila čudovito šolo socialnega, moralnega duhovnega in apostolskega življenja, tkala mrežo vedno ožjih zvez in industrijskih dežel do narodov v razvoju. Člani tega gibanja pa se bodo čutili med seboj kot bratje, ki se zavedajo odgovornosti drug za drugega.« (Iz pisma kard. Cardijnju ob svetovnem kongresu kat. del. mladine v Bangkoku).

Iz filmskega sveta

SLABI FILMI PROTI DOBRIM

= 46 : 28

Iz letnega poročila Katoliške filmske komisije na Dunaju je razvidno, koliko nam je filmsko življenje v Avstriji prineslo dobrega in slabega. Vemo, da imamo pri nas več ustanov, ki ocenjujejo filme, ki jih predvajajo v naših kino-dvoranah. Vsak tak film mora imeti državno oceno, pa naj je izdelan doma ali pride iz inozemstva. Poleg tega še imajo posamezne zvezne deželne uprave svojo filmsko komisijo, ki v večini slučajev priznajo državno oceno.

Ker so »civilne« komisije svetovno-nazorno in versko indifferente in precej širokogrudne, imajo katoličani po skoraj vseh svobodnih deželah svoje filmske komisije, ki dajejo za katoličane moralno obvezne ocene. Poleg splošno-moralnih in umetniško-estetskih vidikov upoštevajo katoliške komisije tudi načela katoliške vere. V tem smislu deluje tudi centrala katoliške filmske komisije na Dunaju.

Dunajska komisija je v minulem letu prejela 427 filmov v oceno; pred dvema letoma je teh prejela za 13 odst. več. Razmerje med dobrimi in slabimi filmi je 28 : 46. Vsekakor porazna zmaga slabega nad dobrim!

Med slabe štejemo tiste filme, katere oceni kat. filmska komisija z oceno »odsvetujemo« (V) ali »odklanjamo« (VI). Za dobre filme pa smatramo filme z oceno »priporočamo« (I, II —) — »za vse« ali

»za odrasle«. Z najboljšo oceno je bilo ocenjenih le 14 filmov, nadaljnjih 14 je bilo priporočenih za posamezne starostne skupine.

Iz poročila je razvidno, da je velika večina filmov bila deležna vmesne ocene, kar pomeni, da so ti filmi »neopredeljeni« z ozirom na moralne ali umetniške vrednote. Komisija tudi ne opredeljuje z različnimi ocenami, kot so »dovoljeni«, »dopuščeni« za zrelejšo, — »dorasle« — s pomislekom — itd. Mem temi filmi je bilo 38 filmov, ki so se odlikovali po umetniški izdelavi, kar jim pripisuje tudi katoliška filmska komisija.

LOLLOBRIGIDA PRED SODIŠČEM

V Italiji je filmska komisija strožja kot pri nas. Ker je znana Gina Lollobrigida v filmu »Die Puppen« prekoračila meje dostojnosti, ki so v filmu itak že skrajno široke, se je morala pred sodiščem zagovarjati. Ta film so predvajali tudi v Celovcu v celotnem obsegu; v mnogih državah sme namreč ta film na platno le v skrajšani (najnedostojnejši prizori so izrezani) obliki.

LEE OSWALD — MORILEC

Za televizijo bodo izdelali v ZDA film »Lee Oswald — morilec«, ki bo prikazoval zločinsko dejanje Oswalda, tega abnormalnega morilca. Vlogo morilca bo prevzel Tony Bill, ki si je v filmskem svetu pridobil zaslužen sloves.

Saj ne pride! Teta zaman upa. Če pa bo morda prišel, ker se ne bo hotel zameriti teti, ga srce semkaj gotovo ne bo prignalo. V srcu nosi Vido . . . Kako bi se našla takoj po njegovem prihodu, če bi ji ne pisal? Pisaril je njej in je zato razumljivo, da ni hotel odgovoriti na Metkina in na tetina pisma. Čemu teta toliko upa od razgovora z njim? Ali njegov molk in današnje spremljanje Vide ne povesta dovolj?

S silo in grožnjami teta pri Tinetu ne bo ničesar dosegla. Srce ga vleče k Vidi, Metke ga je sram . . .

Metka je pozabila na previdnost. Žalost je bila prevelika. Šele koraki na hodniku so jo zdramili, da se je potajila v joku.

»Nikogar doma?«

Pismonoša!

Ni se oglasila, ni šla pregledat pisem. Tine ni pisal!

Teta, vi boste z neprijaznostjo Tineta le razdražili! Ali ga morete prisiliti, da bi proti svojemu srcu privolil, kar hočete od njega?

Vse je črno, črno! In izhoda ni nikjer in nikamor.

In kaj bo po razgovoru s Tineto?

Tudi pri teti ji ne bo več obstanka. Mladi študentje so zvedavi. S tako radovednostjo jo že sedaj zasledujejo s pogledi, radi bi jo vprašali, pa si ne upajo . . .

Kam pod milim nebom naj se skrije Metka? Kam naj pobegne?

Vsak čas se bo vrnila teta. V njeni bližini bo premišljevanje še težje, odločitve

Otroški kotiček

Naš dedej

Dedej je prišel k nam na obisk. Vsi imamo dedeja radi. Dedej nam je prinesel darove: Jakolka, hruške, orehe in strd.

Otroci smo lizali strd in tolkli orehe. Dedej je prižgal svojo pipico (»fajfco«) in kadil. Zbrali smo se okrog njega vsi njegovi vnuki: Lojzek, Hanzej, Metka in Krista. Na kolena pa mu je sedla mala Evica.

Poslušali smo dedeja, ko nam je pravil lepe povesti. Najbolj se nam je dopadla tista o medvedu, ki je mamici prinesel hruške.

Spravljanje lesa

Podrti les zvlečejo s konji do ceste v gozdovih, na strmih pobočjih pa do drče, po kateri spuščajo hlode v dolino.

Če je les namenjen za kurjavo, ga že v gozdu razcepijo v polena in zložijo v skladovalnice, kjer se hitreje presuši.

Hlode spravijo iz gozda na sanéh ali jih vlečejo kar po snegu. Če pa snega ni, jih odpeljejo z vozi. Tudi les, ki ga po drčah spuščajo v dolino, je treba spraviti naprej. Če v bližini ni tekoče vode, po kateri bi les splavili do žag, si pomagajo z vozi, s tovornimi avtomobili in traktorji.

Na žagah debela razžagajo, deske pa zlagajo v velike zračne skladovalnice.

KOLINE

Mi smo davi muho klali in koline vam poslali, z mesom tudi klobasic, nekaj lepih kravvic, tri mesene, tri prtene. Vina v reki si kupite, z njim koline poplaknite!

Fran Levstik

Svinja je izgubila dva prašička. Kam sta se skrila?

ne bo nobene. Solze teko, pred teto ne smejo, ne sme jih videti!

Metka ni dosti premišljevala. Vrgla je z glave čepico, ki ji jo je vsilila teta, in si privezala robec. Stisnila je še ves moker dežnik pod pazduho in se zagnala po stopnicah . . .

Kamor koli! . . . Proč od ljudi! . . . Naj nihče ne gleda teh solz! Proč, proč, črna dalje od obrazov, ki jo poznajo.

V Ljubljani je toliko ljudi, da se pred njimi ne skrije človek niti pod Rožnikom, niti v tirolskih gozdovih. Niti v takem deževnem jesenskem dnevu ne ubeži človek pred njimi, pa naj krene po cesti proti Dolenjski ali proti Ježici. Vlak je hrume! mimo Metke. Kam pelje? Proč od ljudi! Čim dlje mogoče! Daleč, daleč od ljudi, ki bi človeka mogli spoznati. Med neznane, med neznane obraze!

Metka je že vsa premočena prišla na postajo. Povpraševala je po prvem vlaku, ki odide, povpraševala po ceni. Kamor koli, le čim dlje — — —

Sobica z oknom na grad to zimo še ni bila kurjena. Če bi me ne kuhala taka silna vročina, bi bilo prijetno v sobici, da nikdar tako. Tako pa človek sam ne ve, ali je resnica ali le sanjam in so vse te podobne in prikazni le plod vročične domišljije. Ves gorim in drhtim, iz mene lije pot, ali to vidim: miza je ob moji postelji, skodelica za čaj je na njej in stekleničica z vodo za grgranje. (Dalje prihodnjič)

DUNAJSKA DRSALNA REVija

7. gostovanje v Mestni hali v Celovcu

Z novim programom:

„Mavrica“

Režija: WILL PETTER - Glasba: ROBERT STOLZ

Od 3. do 20. februarja 1966 dnevno
ob 15. in 20. uri

Ob ponedeljkih ni predstav!

PREDPRODAJA VSTOPNIC za Koroško, Štajersko, Salzburško,
Vzhodno Tirolsko, Jugoslavijo in Italijo:

KOROŠKI DEŽELNI POTOVALNI URAD
(Kärntner Landesreisebüro), KLAGENFURT-CELOVEC
Neuer Platz 2 (telefon 43-21, telex 04465), in vse
njegove podružnice

Pojasnila:

**Ravnateljstvo
velesejma
in umetnega
drsališča**

CELOVEC

**Valentin-Leitgeb-Straße 11
telefon 31-79, 66-20, 66-80**

Vsem obiskovalcem predstav *„Mavrice“* DUNAJSKE DRSALNE REVIJE priporočamo obisk tvrdk, ki oglašujejo v našem listu. Opozarjamo, da je za časa revije po tekstilnih trgovinah

INVENTURNA PRODAJA

ob zelo znižanih cenah! — Uprava našega lista Vam je na razpolago za morebitne potrebne informacije!

Izredno

znižane cene!

Edinstvena priložnost
nakupa pri
ZIMSKI
INVENTURNI
RAZPRODAJI!

Prepričajte se sami!

L. Maier

Klagenfurt-Celovec, Alter Platz 35

Potovalne spomine iz Koroške. Ogromno izbira igrač vam nudi

ERNST KRÖTSCHMER

KLAGENFURT - CELOVEC
Bahnhofstraße 24

Ob priliki obiska dunajske revije v Celovcu od 3. do 20. februarja 1966

se vam priporoča

PFAFF - strokovna trgovina

JOSEF MONDRE

Klagenfurt - Celovec, 10.-oktobra c. 22
Šivalni stroji, likalniki, sesalci za prah,
kakor tudi vse nadomestne dele.

Televizorje, radioapare,
rate, gramofonske plošče,
likalnike, vse vrste
brivske aparate, kolesa

Radiohaus
KERN
Klagenfurt, Burggasse

Pozor! Pozor!

Spomladanski plašči vseh vrst za odrasle in otroke

samo v strokovni trgovini **V. TARMANN**

KLAGENFURT - CELOVEC, Völkermarkter Straße 16, telefon 52-76

Kontaktne leče, očala vseh vrst,
daljnogleda, stekla za branje,
etuije in toplomere

Strokovna trgovina optik

Karl Seherka

9020 KLAGENFURT — CELOVEC, 10.-Oktoberstraße 23 (Prosenhof)

Izbira televizij-
skih in radijskih
sprejemnikov,
vseh vrst apar-
atov za britje

Radio **UHRMANN**

Klagenfurt, 10.-Oktober-Straße

Meso in mesne izdelke od-
lične kakovosti vam nudi

mesar
in prekajevalec

Rudolf SABLATNIK

KLAGENFURT — CELOVEC
Siebenhügelstraße 81 — telefon 49-36

Oglašuj v našem listu!

OKNO V SVET

— televizorje
in električne aparate vseh vrst
dobite pri

Podjunski trgovski družbi
bratje RUTAR & Co.

9141 Dobrla ves - Eberndorf 042 36-281

Gradbeno, stavbeno in
galanterijsko kleparstvo, kritje
cerkvá in stolpov

**HELMUT
GROSSNEGGER**

KLEPARSKI MOJSTER

KLAGENFURT-CELOVEC
Villacher Ring 31, telefon 24-90

MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER

Vodovodne
in plinske
napeljave,

sanitarne
naprave,

centralne
kurjave

Pfrimer & Mößlacher

KLAGENFURT, Ausstellungsstr. 3
Telefon 22-45 in 45-25

PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER ■ PFRIMER & MÖSSLACHER

Pozor! Izredno nizke cene!

Flanelaste srajce za moške

S 59.- 49.- 39.-

Poplinaste srajce za moške

S 79.- 69.-

Puloverji za ženske

S 109.- 89.- 59.-

vse to v priznani dobri kakovosti pri

Textil JAMESCH

= DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT =

Klagenfurt, Völkermarkter Platz 1

Ogromna izbira blaga po zelo znižanih cenah

v veletrgovini s tekstilijami

MAX PLACH

Klagenfurt, - Celovec 8.- Mai-Str.

*Naš tednik-
Kronika*

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uprave in oglašnega oddelka 26-69. — Telefon uredništva: 43-58. Naročnina znaša mesečno 7.— šil., letno 80.— šil. Za Italijo 2800.— lir, za Nemčijo 20.— DM, za Francijo 22.— ffr., za Belgijo 250.— bfr., za Švico 20.— šfr., za Anglijo 2.— f. sterl., za U. S. A. in ostale države 6.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Ra-diše, p. Zrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.